

12.06 2024

Sist oppdatert: 08.04 2026

Hanen eller egget? Nå kan vi faktisk velge!

Hvert år blir millioner av haneekyllinger avlivet i Norge, fordi de ikke kan legge egg. Som først i Norden, har PRIOR tatt i bruk ny teknologi som gjør det mulig å unngå dette.

Verpehøns er de hønene som legger eggene vi kjøper i butikken. Disse er av en annen rase enn de som brukes til kjøtt. Siden haner ikke legger egg, og de har for lite kjøtt til at de kan selges i stor skala, har haneekyllingene blitt avlivet rett etter klekking.

Til tross for at man gjennomfører denne avlivningen på en dyrevelferdsmessig god måte, har den vært et stort etisk dilemma for alle oss som jobber med egg og høns. Rett og slett fordi det føles helt meningsløst å ta liv på denne måten.

Det var derfor en svært god nyhet og viktig milepæl da vi tok i bruk ny teknologi som skåner millioner av haneekyllinger fra å bli avlivet hvert år.

Takket være denne nye teknologien, er det mulig å identifisere kjønnnet kun 9-12 dager etter at egget er befruktet. Embryoet har da ingen hjerneaktivitet og kan ikke kjenne smerte. På denne måten kan haneeggene plukkes ut lenge før de klekkes, slik at det kun blir født høneekyllinger.

Da vi, som første eggprodusent i Norden, tok i bruk denne teknologien, var vårt mål at alle PRIOR egg skulle komme fra denne nye metoden for kjønnssortering i løpet av 2025. Vi er i rute med det volumet vi hadde målsatt, men salget av PRIOR-egg ble større enn forventet i 2025. Samtidig tilbyr PRIOR flere ulike egg-størrelser, og vi trenger derfor en litt større «buffer» for å sikre at vi til enhver tid kan fylle alle de ulike eggpakningene. Vi kan derfor ikke garantere at dette gjelder for alle PRIOR-egg helt enda, men vi forventer å kun ha kjønnssorterte egg i alle PRIOR-pakninger i løpet av sommeren 2026.

Hvordan foregår teknologien?

Det finnes ulike metoder for å avdekke kjønn på embryoet i egget, og i Norge benyttes det to ulike teknologier. Begge metodene gjør identifiseringen på dag ni til tolv i rugeprosessen. Dette skjer på et svært tidlig tidspunkt i utviklingen av embryoet og før man definerer det som liv – dvs at embryoet enda ikke har hjernefunksjon og kan ikke kjenne smerte.

Den ene teknologien er levert av [Respeggt Group](#), som var den første som ble innført i Norge. Her benyttes laser for å lage et lite hull (0,3 mm) i de befruktede eggene og en liten mengde væske tas ut av egget. En DNA-test av væsken gir svar på om embryoet er hankjønn eller hunkjønn. Deretter forsegles hullet på hunn-eggene med bivoks.

Den andre er levert av [Orbem](#). Her brukes en kombinasjon av magnetisk resonansavbildning (MRI) og kunstig intelligens (AI). Det er ingen berøring av selve egget og eggeskallet forblir helt gjennom hele prosessen.

Felles for teknologiene er at hane-eggene blir plukket ut, mens høne-eggene legges tilbake til ruging. Hane-eggene blir destruert. Metodene har godt under 2% feilmargin og den synker stadig.

Kjønnsortering i egget er en banebrytende teknologi, og Norge er først i Norden med å tilby alle eggprodusenter tilgang til høner fra denne metoden. Dette gir en mer etisk produksjon ved å redusere avfall, øke dyrevelferden og forbedre den generelle bærekraften i eggproduksjonen.

Spørsmål og svar

- Vil man merke forskjell på eggene man spiser?

open not found or type unknown

Eggene man kjøper i butikk er akkurat de samme som før. Kjønnssorteringen gjøres med eggene som senere skal bli til verpehøner – altså de hønene som legger eggene vi spiser. Eggene som inneholder verpehøner er ikke de samme eggene som de vi kjøper i butikk

- Hva skjer med hanekylling-eggene som sorteres ut?

open not found or type unknown

Planen er at hanekylling-eggene skal brukes til dyrefôr, og vi er i gang med å teste dette.

- Når begynte dere med kjønnssortering av rugeegg og når kommer de første eggene i butikk?

open not found or type unknown

Teknologien ble installert i september 2023 og det har vært egg fra den nye produksjonsmetoden i flere av PRIOR sine eggpakninger siden mars 2024. Andelen av disse eggene vil øke fra uke til uke, og fra slutten av juli vil det komme informasjon om den nye produksjonsmetoden på PRIOR-pakninger.

- Er det trygt å lage hull og ta ut væske fra rugeeggene?

open not found or type unknown

Proessen med å ta ut væske fra eggene er svært skånsom og har ingen negative effekter på rugeegget. Umiddelbart etter at væsken tas ut, forsegles hullet i eggeskallet med bivoks for å minimere risikoen for å forurense innsiden av klekkeegget.

- Hvor langt utviklet er hanekyllingen når eggene destrueres?

open not found or type unknown

Eggene plukkes ut ni til tolv dager etter at egget er befruktet. Dette på et svært tidlig tidspunkt i utviklingen av embryoet og før man definerer det som liv - embryoet kan ikke kjenne smerte og har ingen hjernefunksjon.

- Har teknologien en feilmargin?

open not found or type unknown

Per i dag har teknologien en feilmargin på under to prosent.

- Hva har PRIOR gjort med hanekyllingene tidligere?

open not found or type unknown

Vi har benyttet den produksjonsformen som er vanlig praksis i Norge og i verden i dag, der hanekyllingene klekkes, sorteres ut og avlives.

Avlivningsmetoden som har blitt benyttet kalles maserasjon, og foregår ved at svært hurtigroterende kniver avliver kyllingen momentant idet den treffer kniven første gang. Maserasjon er, gitt at det brukes korrekt, en rask og smertefri avlivingsmetode for daggamle kyllinger.

- Hva mener dere med «Hanen eller egget»?

open not found or type unknown

«Høna eller egget» er en kjent frase og et filosofisk dilemma der man stiller spørsmål om hvem som kom først. Med «Hanen eller egget» viser vi til valget vi nå har fått med den nye teknologien. Når vi nå kan velge mellom å avlive klekkede hanekyllinger eller plukke ut befruktete hanekylling-egg, velger vi eggene.

Les mer

Det fantastiske egget

Egget inneholder alt man trenger utenom vitamin C. Her finner du alt du trenger å vite om den fantastiske råvaren og oppskrifter.

Inspirasjon

[Alle PRIOR-egg inneholder mer jod](#)

[Artikkel](#)

Spor ditt PRIOR-egg

Inspirasjon

PRIOR egg er av A-klasse

Artikkel

Derfor er egg en næringsbombe

Artikkel